

Br: 7/1- 804/26 - 4893

1. oktobar 2026.

IZVJEŠTAJ

o učešću potpredsjednika Vlade za međunarodne odnose i ministra vanjskih poslova Crne Gore mr Ervina Ibrahimovića na Godišnjem forumu Opservatorijuma za Jugoistočnu Evropu, Trst, Republika Italija, 15. septembar 2026. godine

Potpredsjednik Vlade Crne Gore za međunarodne odnose i ministar vanjskih poslova mr Ervin Ibrahimović boravio je u Trstu, Republici Italiji, 14. i 15. septembra 2026. godine, gdje je učestvovao na prvom Godišnjem forumu Opservatorijuma za Jugoistočnu Evropu, posvećenom ubrzanju procesa evropske integracije Zapadnog Balkana kao strateškom izboru za budućnost Evrope. Forum je održan u cilju otvaranja dijaloga o politici proširenja Evropske unije na zemlje Zapadnog Balkana, njihovoj evropskoj perspektivi i značaju regionalne povezanosti. Posebna pažnja posvećena je mladima, obrazovanju i razvoju budućih lidera, uključujući dodjelu stipendija za programe Škole za menadžment iz Trsta (MIB Trieste School of Management). Pored potpredsjednika Ibrahimovića, forumu su prisustvovali brojni međunarodni učesnici i mladi polaznici programa, kao i potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova Republike Italije Antonio Tajani, predsjednik regije Friuli-Venecija Đulija Masimilijano Fedriga, gradonačelnik Trsta Roberto Dipjaca, generalni sekretar Centralnoevropske inicijative Franko Dal Mas i drugi predstavnici italijanskih institucija, akademske i poslovne zajednice. U delegaciji koju je predvodio potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova bili su i Aleksandar Drljević, otpravnik poslova a.i. u Ambasadi Crne Gore u Republici Italiji, Pavle Karanikić, šef Kabineta ministra vanjskih poslova, Dragana Marković, direktorica Direkcije za politiku proširenja EU u Ministarstvu vanjskih poslova i Perko Mijatović, šef Biroa za odnose sa javnošću u Ministarstvu vanjskih poslova.

U inauguralnom dijelu Foruma istaknuto je da proces evropske integracije Zapadnog Balkana treba posmatrati u širem kontekstu budućnosti evropskog projekta, regionalne stabilnosti, bezbjednosti i ekonomskog razvoja. Posebno je naglašena potreba očuvanja političkog zamaha u procesu proširenja i stvaranja uslova za ubrzanje pristupnog procesa, uz istovremeno poštovanje kriterijuma i obaveza koje proizlaze iz članstva u Evropskoj uniji.

Predstavnici italijanskih institucija ukazali su na strateški značaj Trsta i regije Friuli Venecija Đulija kao prostora povezivanja Italije sa Centralnom i Jugoistočnom Evropom. U tom kontekstu, dodatno je naglašen značaj geografskog položaja Trsta, Jadrana i šireg sjevernojadranskog prostora za unapređenje političkih, ekonomskih, infrastrukturnih i logističkih veza između Italije, Evropske unije i Zapadnog Balkana.

Generalni sekretar Centralnoevropske inicijative Franko Dal Mas istakao je da integraciju Zapadnog Balkana ne treba posmatrati isključivo kao proces proširenja Evropske unije, već kao širi proces objedinjavanja evropskog prostora i afirmacije temeljnih evropskih vrijednosti, uključujući individualne, političke i vjerske slobode. Posebno je ukazao na značaj mladih i njihovog aktivnog uključivanja u procese koji određuju budućnost Evrope, ocjenjujući da mladi predstavljaju sastavni dio sadašnjih, a ne samo budućih evropskih procesa.

Potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova mr Ervin Ibrahimović učestvovao je u centralnom dijelu Foruma, zajedno sa ministrom vanjskih poslova Italije Antonijem Tajanijem, u okviru diskusije o perspektivi proširenja Evropske unije, ulozi Zapadnog Balkana u evropskoj bezbjednosti i mogućnostima snažnijeg ekonomskog povezivanja regiona sa Evropskom unijom.

Ministar Ibrahimović je tom prilikom istakao da je članstvo Crne Gore u Evropskoj uniji jedan od ključnih političkih prioriteta aktuelne parlamentarne većine, ali i da postoji široka politička podrška evropskoj perspektivi države. Ibrahimović je ukazao na napredak koji je Crna Gora ostvarila u pristupnim pregovorima i činjenicu da je država privremeno zatvorila 18 pregovaračkih poglavlja. U tom kontekstu, ponovio je cilj da se pregovarački proces okonča do kraja 2026. godine, a da Crna Gora postane članica Evropske unije 2028. godine. Posebno je naglasio da Crna Gora želi da bude spremna za članstvo, ali da očekuje i da Evropska unija bude spremna da primi nove članice. Istakao je da proces proširenja mora ostati zasnovan na principu zasluga, odnosno na jasnom vrednovanju ostvarenih rezultata i ispunjavanja obaveza. U tom smislu, ukazao je na potrebu da države koje ostvaruju konkretan napredak imaju mogućnost da odgovarajućom dinamikom napreduju u procesu pristupanja.

Ministar je posebnu pažnju posvetio ulozi Republike Italije u procesu evropske integracije Crne Gore i Zapadnog Balkana, ocijenivši Italiju jednim od najvažnijih mostova između Evropske unije i regiona. Zahvalio je italijanskoj strani na kontinuiranoj političkoj i ekspertskoj podršci Crnoj Gori, kao i na angažmanu ministra Tajanija u promovisanju evropske perspektive Zapadnog Balkana, uključujući inicijativu „Prijatelji Zapadnog Balkana“. Naglasio je da odnosi Crne Gore i Italije prevazilaze okvir evropske integracije i obuhvataju istorijske, kulturne, političke i ekonomske veze, kao i zajednički prostor Jadrana.

Govoreći o ekonomskom aspektu evropske integracije, Ibrahimović je ukazao da približavanje Zapadnog Balkana Evropskoj uniji treba biti praćeno konkretnim infrastrukturnim, energetske i drugim projektima koji će neposredno doprinijeti ekonomskom razvoju regiona. Posebno je istakao značaj daljeg unapređenja energetske i infrastrukturnih veza sa Italijom, kao i snažnijeg povezivanja u oblastima obrazovanja, nauke, istraživanja, inovacija i preduzetništva. U bezbjednosnom kontekstu, potpredsjednik Ibrahimović je naglasio međusobnu povezanost evropske, jadranske i mediteranske bezbjednosti. Istakao je da Zapadni Balkan treba posmatrati ne samo kao prostor na koji se primjenjuje evropska politika, već kao sastavni dio evropskog odgovora

na savremene geopolitičke izazove. U tom smislu, ukazao je na značaj zajedničkog djelovanja u suprotstavljanju dezinformacijama, malignim uticajima i pokušajima podriivanja evropske integracije regiona.

Potpredsjednik Vlade je ocijenio da evropska integracija treba da proizvodi konkretne koristi za građane, uključujući nova radna mjesta, veću mobilnost, investicije i bolje obrazovne i profesionalne mogućnosti. U tom kontekstu, prenio je uvjerenje da bi ostvarenje članstva Crne Gore u Evropskoj uniji 2028. godine predstavljalo važan podsticaj i za evropsku perspektivu ostalih država regiona.

U svom obraćanju, potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova Republike Italije Antonio Tajani evropsku integraciju Zapadnog Balkana predstavio je kao jedno od važnih strateških pitanja italijanske vanjske politike. Tajani je naglasio da zemlje Zapadnog Balkana predstavljaju sastavni dio evropskog prostora i da njihovo uključivanje u Evropsku uniju treba posmatrati ne samo kroz prizmu klasičnog proširenja, već i kao proces ponovnog ujedinjenja Evrope.

U tom kontekstu, Tajani je ukazao da države Zapadnog Balkana treba da postanu članice Evropske unije u što kraćem roku, uz poštovanje potrebnih kriterijuma u pristupnom procesu. Istovremeno je naglasio da procedure pristupanja moraju ostati rigorozne u pogledu ispunjavanja uslova, ali da ne bi trebalo da budu opterećene administrativnim preprekama koje bi mogle usporavati proces. Ocijenio je da bi predugo zadržavanje zemalja regiona van Evropske unije moglo imati šire političke posljedice, imajući u vidu prisustvo i interese drugih međunarodnih aktera na prostoru Zapadnog Balkana.

U pogledu naše zemlje, Tajani je ocijenio da je Crna Gora spremna za članstvo u Evropskoj uniji i ukazao na potrebu ubrzanja procesa proširenja. Posebno je naglasio povezanost dvije države kroz Jadransko more, članstvo u NATO-u i razvijene bilateralne odnose, ocjenjujući da bi članstvo Crne Gore u Evropskoj uniji predstavljalo dodatni doprinos evropskoj bezbjednosnoj i odbrambenoj arhitekturi.

Kao konkretan primjer povezanosti Crne Gore i Italije, Tajani je izdvojio podmorski elektroenergetski kabl između dvije države, koji je pušten u rad 2019. godine, navodeći ga kao primjer infrastrukturnog povezivanja koje treba dalje razvijati u pravcu snažnije integracije Crne Gore sa Italijom i Evropskom unijom.

Tajani je posebno naglasio da Italija evropsku integraciju Zapadnog Balkana smatra političkim prioritetom i da će nastaviti da podržava proces pristupanja država regiona. U njegovom izlaganju posebno je istaknuta potreba da se očuva postojeći zamah u procesu proširenja i da se evropska perspektiva regiona poveže sa konkretnim ekonomskim, infrastrukturnim i bezbjednosnim interesima Evropske unije. Govoreći o odnosu Italije prema regionu, Tajani je ukazao na značaj italijanskog ekonomskog i političkog prisustva u državama Zapadnog Balkana, kao i na potrebu daljeg jačanja međusobne povezanosti. Posebno je ukazano na razvoj saobraćajne, energetske i druge infrastrukture, uključujući bolje povezivanje regiona sa evropskim transportnim i pomorskim koridorima. U tom

kontekstu, Zapadni Balkan je predstavljen kao važna veza između Evropske unije, Jadranskog i Mediteranskog prostora, kao i šireg područja Bliskog istoka i azijskih tržišta.

U okviru Foruma posebna pažnja posvećena je mladima, obrazovanju i izgradnji budućih generacija lidera iz Jugoistočne Evrope. Naglašeno je da uključivanje mladih predstavlja važan element dugoročne održivosti evropskog projekta i procesa povezivanja regiona sa Evropskom unijom. U okviru programa dodijeljene su i stipendije za obrazovne programe Škole za menadžment iz Trsta, među kojima su dvije stipendije dodijeljene kandidatkinjama iz Crne Gore. Ova komponenta Foruma ima poseban značaj sa stanovišta podrške razvoju ljudskog kapitala, obrazovanju i povezivanju mladih profesionalaca iz Crne Gore sa međunarodnim akademskim i poslovnim mrežama.

Na Forumu je dodatno otvoreno pitanje informacione bezbjednosti i dezinformacija u državama Zapadnog Balkana, uz ocjenu da je otpornost društava na dezinformacione kampanje i druge oblike vanjskog uticaja važan element demokratske stabilnosti i evropske integracije. Ova tema je povezana sa širim pitanjem očuvanja demokratskih institucija, liberalnih vrijednosti i društvene otpornosti u procesu približavanja Evropskoj uniji.

Bilateralni susreti

Tokom boravka u Trstu, potpredsjednik Vlade i ministar vanjskih poslova mr Ervin Ibrahimović održao je i bilateralni sastanak sa potpredsjednikom Vlade i ministrom vanjskih poslova Republike Italije Antonijem Tajanijem. U razgovoru je potvrđena snažna i kontinuirana podrška Italije evropskoj integraciji Crne Gore, posebno u završnoj fazi pristupnih pregovora. Razmotreno je aktuelno stanje pregovaračkog procesa, dinamika sprovođenja reformi, kao i mogućnosti za dodatno unapređenje političke, ekonomske i ekspertске saradnje dvije države.

Ocjena

Učešće potpredsjednika Vlade i ministra vanjskih poslova Ervina Ibrahimovića na prvom Godišnjem forumu Opservatorijuma za Jugoistočnu Evropu u Trstu predstavlja značajnu priliku za međunarodnu afirmaciju evropske perspektive Crne Gore i predstavljanje ostvarenog napretka u pristupnom procesu, kao i za dodatno pozicioniranje Crne Gore u okviru aktuelne debate o budućnosti politike proširenja Evropske unije. Poseban značaj Foruma ogleda se u činjenici da je evropska integracija Zapadnog Balkana razmatrana u neposrednoj vezi sa pitanjima evropske bezbjednosti, ekonomskog razvoja, infrastrukturnog i energetskog povezivanja, regionalne saradnje, demokratske otpornosti i geopolitičke stabilnosti. Na taj način, proces proširenja je predstavljen kao pitanje od šireg strateškog značaja za budućnost Evropske unije, a ne isključivo kao tehnički proces pristupanja pojedinačnih država. Poruke ministra Tajanija predstavljaju potvrdu snažnog političkog interesa Italije za ubrzanje evropske integracije Zapadnog Balkana, kao i posebne pažnje koju italijanska strana posvećuje Crnoj Gori. Ocjena da je Crna Gora spremna za članstvo, uz istovremeni poziv na ubrzanje procesa proširenja, predstavlja

značajnu političku poruku u kontekstu završne faze naših pristupnih pregovora. Poseban značaj ima činjenica da je Italija pitanje evropske integracije regiona povezala sa konkretnim infrastrukturnim i ekonomskim projektima, što otvara dodatni prostor za intenziviranje bilateralne saradnje Crne Gore i Italije, naročito u oblastima energetike, saobraćajne infrastrukture, pomorske povezanosti, investicija, obrazovanja i razvoja ljudskog kapitala. Obrazovna i omladinska komponenta Foruma dodatno je relevantna sa stanovišta Crne Gore. Dodjela stipendija crnogorskim kandidatkinjama predstavlja konkretnu podršku razvoju mladih kadrova i njihovom uključivanju u evropske akademske i profesionalne mreže, što je u skladu sa širim ciljem da evropska integracija proizvodi neposredne koristi za građane, naročito mlađe generacije.

PREDLOG ZAKLJUČAKA

Vlada Crne Gore je na sjednici od _____ 2026. razmotrila i usvojila Izvještaj o učešću potpredsjednika Vlade za međunarodne odnose i ministra vanjskih poslova Crne Gore mr Ervina Ibrahimovića na Godišnjem forumu Opservatorijuma za Jugoistočnu Evropu, Trst, Republika Italija, 15. septembar 2026. godine.